

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Prawo rzymskie - ćwiczenia , PG_00139339						
Kierunek studiów	Prawo (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2025/2026		
Poziom kształcenia	jednolite magisterskie		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	1		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	1		Liczba punktów ECTS		3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Prawa i Administracji -> Katedra Prawa Cywilnego -> Zakład Prawa Rzymskiego						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Beata Kowalczyk				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		dr hab. Jacek Wiewiorowski dr Bartosz Szolc-Nartowski dr Beata Kowalczyk				
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	20.0	0.0	0.0	0.0	20
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
	Adresy kursu na platformie eNauczanie: Moodle ID: 6891 Prawo rzymskie- ćwiczenia 2025/2026 https://mdl.ug.edu.pl/course/view.php?id=6891						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	20		0.0		55.0	75
Cel przedmiotu	Student poznaje w trakcie wykładu i cwiczen sens praktyczny i konstrukcje dogmatyczna omawianych instytucji rzymskiego prawa prywatnego oraz podstawowe wiadomosci na temat ich wpływu na rozwój prawa prywatnego w czasach nowożytnych. Nabywa podstawowe informacje na temat metody rozwijania prawa w antycznym Rzymie oraz wpływu tekstów rzymskich na budowanie nauki prawa w sredniowiecznej i nowożytnej Europie. Wskazany zakres wiedzy o prawie rzymskim powinien ułatwić studentowi zrozumienie natury pojec i instytucji współczesnego prawa prywatnego, wyrastajacych z tradycji prawa rzymskiego. Student zdobywa także umiejtnosc korzystania z tej tradycji prawnej jako kryterium porownywania roznnych systemow prawa prywatnego oraz samodzielnej oceny ewolucji współczesnego prawa prywatnego i rozwoju.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[PRAWOJ5_WG02] w pogłębionym stopniu zna i rozumie rozwój historyczny różnych systemów i instytucji prawnych	Student w pogłębionym stopniu zna i rozumie rozwój prawa rzymskiego oraz jego kluczowych instytucji. Posiada wiedzę o ich wpływie na kształt współczesnych systemów prawa prywatnego i rozumie znaczenie tradycji rzymskiej dla prawa kontynentalnego.	[SW4] test/exam - oral or written [SW1] oral statement/conversation/discussion [SW5] implementation of a problem task
	[PRAWOJ5_UU10] potrafi sprawnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności, korzystając z różnych źródeł (w języku rodzimym i obcym) i zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych	Student potrafi samodzielnie pozyskiwać wiedzę z różnych źródeł – także obcojęzycznych – oraz wykorzystywać narzędzia informacyjno-komunikacyjne do analizy tekstów źródłowych i przygotowania się do pracy z kazusami z zakresu prawa rzymskiego.	[SU1] oral statement/conversation/discussion [SU5] implementation of a problem task [SU6] demonstration of practical skills
	[PRAWOJ5_KK02] umie myśleć krytycznie i rozwiązywać konkretne problemy prawne	Student rozwija umiejętność krytycznego myślenia oraz samodzielnego i zespołowego rozwiązywania problemów prawnych na podstawie analizy kazusów i instytucji prawa rzymskiego.	[SK1] oral statement/conversation/discussion [SK5] implementation of a problem task [SK8] observation of student's independent or team work
	[PRAWOJ5_UW02] potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną w celu analizowania i interpretowania złożonych problemów prawnych, generowania ich rozwiązania oraz przewidywania skutków planowanych działań	Student potrafi wykorzystywać wiedzę z zakresu prawa rzymskiego do analizy i interpretacji kazusów, formułowania rozwiązań problemów prawnych oraz przewidywania ich skutków.	[SU4] test/exam - oral or written [SU5] implementation of a problem task [SU6] demonstration of practical skills
	[PRAWOJ5_UO09] potrafi współpracować w zespole i koordynować prace zespołu	Student potrafi współpracować w grupie przy rozwiązywaniu kazusów prawniczych oraz przygotowywać i realizować zespołowo symulacje rozpraw w oparciu o źródła prawa rzymskiego. Wykazuje umiejętność organizowania pracy zespołu i wspólnego podejmowania decyzji.	[SU5] implementation of a problem task [SU6] demonstration of practical skills [SU8] observation of student's independent or team work
	[PRAWOJ5_WG04] ma uporządkowaną wiedzę o rodzajach stosunków prawnych i o rządzących nimi prawidłowościach	Student posiada uporządkowaną wiedzę o stosunkach prawnych w prawie rzymskim oraz zasadach nimi rządzących, zwłaszcza w zakresie zobowiązań, własności i dziedziczenia, dostrzegając ich znaczenie dla współczesnego prawa prywatnego.	[SW4] test/exam - oral or written [SW1] oral statement/conversation/discussion [SW5] implementation of a problem task
	[PRAWOJ5_WG05] w pogłębionym stopniu identyfikuje różnorodne formy życia społecznego, w tym prawa i obowiązki jednostek w różnych kontekstach, ze szczególnym uwzględnieniem zjawisk naruszania prawa i ich konsekwencji	Student rozumie formy życia społecznego w starożytnym Rzymie oraz prawa i obowiązki jednostek, ze szczególnym uwzględnieniem naruszeń prawa i ich konsekwencji w prawie rzymskim.	[SW1] oral statement/conversation/discussion [SW3] text preparation/written work [SW5] implementation of a problem task
Treści przedmiotu			
Wymagania wstępne i dodatkowe	Wstęp do prawoznawstwa		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	test	51.0%	40.0%
	rozwiązanie kazusu - interpretacja tekstu źródłowego	51.0%	20.0%
	test	51.0%	40.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Edycje ważniejszych źródeł w języku polskim: Digesta Iustiniani. Digesta justynianskie. Tekst i przekład, (ed.) T. Palmirski [et al.], wyd. I, t. I (ks. 1-4) i II (ks. 5-11), Kraków 2013, tomy III (ks. 12-19) i IV (ks. 20-27), Kraków 2014, t. V.1-2 (ks. 28-36), Kraków 2015, t. VI.1-2 (ks. 37-44), Kraków 2016, t. VII.1-2 (ks. 45-50), Kraków 2017 Gaius, Instytucje. (eds.) C. Kunderewicz, J. Rezler. Warszawa 1982 'Gai Institutiones'. Instytucje Gaiusa. Tekst i przekład (ed.) W. Rozwadowski, Poznań 2003 Instytucje Justyniana, (ed.) C. Kunderewicz, Warszawa 1986 Ulpiani liber singularis regularum, (eds.) A. Debinski, K. Burczak, Lublin 2016 Zbiór prawa mojszowego i rzymskiego, (ed.) A. Debinski, Lublin 2011 Dajczak, W., Giaro, T., Longchamps de Berier, F., Prawo rzymskie u podstaw prawa prywatnego, Warszawa 2023 (3. wydanie) Kuryłowicz, M., Wilinski, A., Rzymskie prawo prywatne. Zarys wykładu, Warszawa 2016 (6. wydanie) Dajczak, W., Giaro, T., Longchamps de Berier, F., Warsztaty prawnicze. Prawo Rzymskie, Bielsko Biala 2013 (2. wydanie); Kolanczyk, K., Prawo rzymskie, Warszawa 2023 (7. wydanie); Wołodkiewicz, W., Zabłocka, M., Prawo rzymskie. Instytucje, Warszawa 2023 (7. wydanie); Rozwadowski, W., Prawo rzymskie. Zarys wykładu z wyborem źródeł, Poznań 1992
	Uzupełniająca lista lektur	Kupiszewski, H., Prawo rzymskie a współczesność, Bielsko Biala 2013 (2. wydanie); Kuryłowicz, M., Prawo rzymskie. Historia, tradycja, współczesność, Lublin 2003 Słowniki: Sondel, J., Słownik łacińsko-polski dla prawników i historyków, Kraków 2006 Berger, A., Encyclopedic Dictionary of Roman Law, Philadelphia 1953 http://www.ebookdb.org/reading/GA107F3EG66B24G3G633G660/ Encyclopedic-Dictionary-Of-Roman-Law Łitewski, W., Słownik encyklopedyczny prawa rzymskiego, Kraków 1998 Wołodkiewicz, W. (ed.), Prawo rzymskie. Słownik encyklopedyczny, Warszawa 1986 Prace ogólne: Alfoldy, G., Historia społeczna starożytnego Rzymu, [tłum.] A. Gierlińska, Poznań 1998 Bojarski, W., Dajczak, W., Sokala, A., Verba iuris. Reguły i kazusy prawa rzymskiego, Toruń 2007 Giardina A., (red), Człowiek Rzymu, tłum. P. Bravo, Warszawa 1997 Guarino, A., Diritto privato romano, Napoli 2001 (12. wydanie) Reszczyński, J., Wstęp, w: Digesta Iustiniani. Digesta Justynianskie. Wstęp i przekład, Pod redakcją T. Palmirskiego (...), t. I., Kraków 2013, s. 9-53 Stein, P., Roman Law in European History, Cambridge 1999 Historia życia prywatnego. t. I.: Od Cesarstwa Rzymskiego do roku tysięcznego, pod. red. P. Veynea, tłumaczenie K. Arnstowicz, M. Rozwadowska, red. naukowa przekładu A. Łos, Wrocław-Warszawa-Kraków 1998 Kosiński, R., Twardowska, K. (ed.), Świat rzymski w V wieku, Kraków 2010, zwłaszcza ss. 209-328 Talamanca, M. (ed.), Lineamenti di storia del diritto romano, Torino 1989 Waelkens, L., <i>Amne adverso</i>. Roman Legal Heritage in European Culture, Leuven 2015 Zimmermann, R., The Law of Obligations. Roman Foundations of the Civilian Tradition, Oxford 1996 Inne (listy innych lektur dodatkowych podają też prowadzący w trakcie zajęć): J. Wiewiórowski, <i>Paremie prawnicze w zwierciadle ewolucji</i>, [w:] <i>Podejście ewolucyjne w naukach społecznych</i>, redakcja naukowa J. Polowczyk, H. Witczak, M. Błaszak, Warszawa 2018, s. 121-151

	Adresy eZasobów	Podstawowe http://droitromain.upmf-grenoble.fr/ - Teksty w wersji łacińskiej oraz tłumaczenia na języki nowożytny dostępne są na stronie Roman Law Library Uzupełniające http://majt.elte.hu/Tanszekek/Majt/Tanszekek/Kiadvanyok/doc/RV05.pdf - Schulze, R., De Europäische Rechts- und Verfassungsgeschichte – zu den gemeinsamen Grundlagen europäischer Rechtskultur, Budapest 2005, ss. 16 http://www.direitocontemporaneo.com/wpcontent/uploads/2014/02/Roman-Law-and-European-Culture.pdf - Zimmermann, R., Roman Law and European Culture, New Zealand Law Review 341 (2007), s. 341-372 http://bibliografie.wpia.uw.edu.pl/bprp/ - Dajczak, W. Dwa przykłady wykorzystania prawa rzymskiego we współczesnej praktyce prawnej, Palestra 11-12 (1996), s. 39-41 https://prawo.ug.edu.pl/sites/default/files/_nodes/strona-pia/33461/file... - J. Wiewiorowski, Zakaz retroakcji określony w art. 3 k.c. w świetle europejskiej tradycji prawnej, Gdańskie Studia Prawnicze 39 (2018), s. 413-434
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Wymień i charakteryzuj historyczne warstwy prawa rzymskiego i wyjaśnij ich wzajemne zależności. Scharakteryzuj pojęcie błędu oraz jego wpływ na ważność czynności prawnej. Pojęcie świadczenia, jego cechy charakterystyczne i rodzaje świadczeń w prawie rzymskim. Przykładowy kazus: Zdeponowałem u ciebie 10, a potem pozwoliłem ci ich użyć. Nerwy i Prokulus sądzą, że już zanim ruszyłeś je z miejsca, mogę domagać się ich zwrotu jako pożyczki, i jest to słuszne, jak sądzi również Marcellus. Albowiem zacząłeś je posiadać animo, zatem ryzyko przechodzi na tego, kto prosił o pożyczkę i można odeń żądać ich zwrotu. Schemat odpowiedzi: 1. Określenie miejsca tekstu w dyskusji prawników rzymskich (miejsce w tekście źródłowym oraz informacja podana w inscriptio plus informacje o jurystach niekiedy informacje w tekście) 2. Rekonstrukcja omawianego w tekście stanu faktycznego (rzeczywisty lub hipotetyczny stan faktyczny). 3. Wskazanie problemu prawnego będącego przedmiotem oceny (kwestia niejasna, dyskusyjna). 4. Nazwanie zasad rozstrzygnięcia (<i>rationes decidendi</i>) przyjętych przez jurystów oraz ich ocena plus znaczenie oraz wykorzystanie w tradycji romanistycznej.	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.